

Comandor ing. Ștefan-Daniel COTIGĂ

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**TEMA: ABORDĂRI RELAȚIONALE PRIVIND PROIECTAREA ȘI
ACORDAREA SPRIJINULUI COMPLEX AL NAȚIUNII GAZDĂ PE
TERITORIUL NAȚIONAL**

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT
Colonel

prof. univ. dr. Gheorghe MINCULETE

Teză elaborată în vederea obținerii titlului de
DOCTOR ÎN ȘTIINȚE MILITARE

– București, 2019 –

CUPRINS

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1

ABORDĂRI ALE COMPLEXITĂȚII ACTUALE PRIVIND ACORDAREA DE SPRIJIN AL NAȚIUNII GAZDĂ DE CĂTRE ROMÂNIA

1.1. Determinări ale provocărilor militare globale asupra acțiunilor militare multinaționale întrunite desfășurate pe teritoriul național

1.1.1. Provocări globale determinante ale activităților militare multinaționale actuale

1.1.2. Abordări evolutive și relaționale ale cooperării și integrării țării noastre în mecanismul acțional multinațional

1.1.3. Subunități, unități și comandamente NATO existente pe teritoriul național al României

1.2. Definiri conceptuale ale sprijinului complex al națiunii gazdă în cadrul Alianței Nord-Atlantice

1.2.1. Sprijinul națiunii gazdă în viziunea NATO

1.2.2. Sprijinul complex al națiunii gazdă în accepțiunea națională

1.3. Considerații privind încheierea înțelegerilor tehnice la nivel departamental în domeniul cooperării cu forțele armate aliene străine

1.3.1. Particularități ale înțelegerilor tehnice în domeniul cooperării cu forțele armate străine

1.3.2. Particularități adecvate procedurii utilizate pentru încheierea de înțelegeri tehnice cu forțele armate străine

1.3.3. Aranjamente pentru acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă

1.4. Elemente specifice acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

- 1.4.1. Determinarea bunurilor și serviciilor care pot fi puse la dispoziția forțelor armate străine
- 1.4.2. Stabilirea facilităților APOD/SPOD/RPOD/LOC naționale
- 1.4.3. Catalogul capabilităților românești destinate sprijinului națiunii gazdă (RO-HNS-CAPCAT) și Baza de date HNS a României (ROU-HNS DB)
- 1.4.4. Concretizarea facilităților și zonelor convenite
- 1.4.5. Opinii privind modernizarea modalităților de acordare a sprijinului complex al națiunii gazdă
- 1.5. Modalități actuale de rambursare a transferurilor de sprijin logistic, de bunuri și servicii, acordate, ca sprijin complex al națiunii gazdă, de către România
 - 1.5.1. Fixarea modurilor specifice finanțării activităților militare desfășurate de forțele armate străine pe teritoriul național
 - 1.5.2. Facilități acordate și restricții fiscale impuse forțelor armate străine
 - 1.5.3. Modalitățile de compensare a transferurilor de sprijin logistic făcute către militarii din forțele armate străine

CAPITOLUL 2

ELEMENTE ALE CONCRETIZĂRII PROIECTĂRII ȘI ACORDĂRII DE SPRIJIN COMPLEX AL NAȚIUNII GAZDĂ

- 2.1. Determinări ale proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii destinate apărării pe teritoriul național
 - 2.1.1. Elemente specifice destinate susținerii misiunilor Alianței Nord-Atlantice
 - 2.1.2. Scurt istoric al apariției și implementării în țara noastră a proiectelor complexe din cadrul programelor NSIP, EDI și EAS
 - 2.1.3. Analizarea necesității realizării proiectelor complexe NATO, de tip NSIP, și SUA, de tip EDI și EAS
 - 2.1.4. Determinarea procedurilor de urmat pentru fundamentarea și implementarea proiectelor complexe de tip NSIP, EDI și EAS

2.2. Acțiuni ale concretizării proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii de tip NSIP, EDI și EAS

2.2.1. Opinii privind procesele de fundamentare și implementare a proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii naționale de tip NSIP, EDI și EAS

2.2.2. Evoluția finanțării proiectelor NATO, de tip NSIP, și a proiectelor SUA, de tip EDI și EAS

2.2.3. Priorități ale proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii. Principiul NATO "Over and Above"

2.2.4. Elemente ale concretizării proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii – Pachetele de Capabilități

2.3. Direcții de acțiune de urmat în vederea îmbunătățirii infrastructurii naționale prin implementarea proiectelor NATO, de tip NSIP, și a proiectelor SUA, de tip EDI și EAS, pe teritoriul național

2.3.1. Măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor naționale ale României privind infrastructura destinată apărării

2.3.2. Direcții de acțiune de urmat pentru îmbunătățirea infrastructurii naționale destinate apărării

2.3.3. Coordonate adecvate facilitării implementării proiectelor NATO, de tip NSIP, și a proiectelor SUA, de tip EDI și EAS, pe teritoriul național

CAPITOLUL 3

MECANISMUL RELAȚIONAL PRIVIND PROIECTAREA ȘI ACORDAREA DE SPRIJIN COMPLEX AL NAȚIUNII GAZDĂ PE TERITORIUL NAȚIONAL

3.1. Considerații teoretice privind procesul managerial specific proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

3.1.1. Determinarea etapelor obligatorii care trebuie parcurse pe timpul proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

3.1.2. Abordări ale situațiilor care conduc la acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă de către România

3.1.3. Considerații privind sistemul de management specific procesului de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă de către țara noastră

3.2. Determinări organizatorice, decizionale și informaționale adecvate proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

3.2.1. Particularizarea acțiunilor precursoare și a factorilor inițiatori ai acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

3.2.2. Organizarea proceselor specifice acordării de sprijin complex al națiunii gazdă și fundamentarea deciziilor luate în acest scop

3.2.3. Fluxuri informaționale parcurse în vederea proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă pe teritoriul național

3.3. Studii de caz: utilizarea unor metode moderne adecvate perfecționării proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă

3.3.1. Abordări ale deciziei și ale claselor tipologice de decizii

3.3.2. Studiul de caz nr. 1 privind aplicarea metodei arborelui decizional în situații specifice de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă

3.3.3. Studiul de caz nr. 2 privind aplicarea metodei drumului critic în situații specifice de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă

3.3.4. Studiul de caz nr. 3 privind aplicarea tehnicii de evaluare și revizuire a programului în situații specifice de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă

3.3.5. Avantaje și dezavantaje ale utilizării metodei arborelui decizional, metodei drumului critic și tehnicii de evaluare și revizuire a programului în situații specifice de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă

CONCLUZII ȘI PROPUNERI

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

ABREVIERI

LISTA ANEXELOR

LISTA FIGURILOR

LISTA TABELELOR

Cuvinte cheie: sprijinul complex al națiunii gazdă, acordare, proiectare, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), activități militare, bunuri și servicii, sistem de management, forță multinațională, logistic, resurse, Programul de Investiții în Securitate al NATO (NSIP), infrastructură, pachete de capacități (CPs), fundamentare, implementare, proiecte, misiuni.

SINTEZA IDEILOR PRINCIPALE

Lungul șir de evenimente internaționale cu grad ridicat de risc care au avut loc în ultimele decenii, dintre care amintim: ascensiunea terorismului la nivel global, care a culminat cu atacurile sinucigașe, din 11 septembrie 2001, din Statele Unite ale Americii, încălcarea drepturilor omului în Afganistan, în Irak și în Libia, situația permanent tensionată din Balcani și anexarea Crimeii de către Federația Rusă, au produs reacții puternice, precum și măsuri prompte și ferme de contracarare a consecințelor acestora, din partea atât a Alianței Nord-Atlantice, cât și a fiecărui stat membru în parte.

Amenințările la stabilitatea regională europeană și la interesele Statelor Unite în Europa și în lume subliniază mai mult ca oricând necesitatea existenței unei Alianțe Nord-Atlantice puternice și dispuse să intervină oricând și oriunde, pentru a-și păstra rolul de organizație destinată apărării suveranității statelor membre și asigurării securității în Europa și în lume, precum și rolul și importanța prezenței politice și militare permanente a Statelor Unite ale Americii în Europa.

De altfel, chiar de la aderarea la NATO, a apărut, pentru România, necesitatea de a identifica cu exactitate căile, metodele și structurile potrivite pentru a oferi reacții optime de răspuns la riscurile și amenințările care ar putea periclita în vreun fel suveranitatea țării noastre sau a altui stat membru al Alianței Nord-Atlantice.

Considerăm că responsabilitățile, angajamentele și standardele care cad în sarcina României trebuie asumate succesiv, conform misiunilor primite și competențelor avute, de conducerea Ministerului Apărării Naționale și de toate

eșaloanele din cadrul categoriilor de forțe armate naționale implicate, iar acestea, la rândul lor, trebuie să fie sprijinite logistic.

În conformitate cu doctrina NATO, *logistica multinațională* este un instrument care are rolul de a spori în mod semnificativ eficiența și eficacitatea unei activități militare. Utilizarea acestui tip de sprijin logistic conduce la următoarele „beneficii:

- *reducerea costurilor;*
- *o contribuție echitabilă la sprijinul trupelor;*
- *îmbunătățirea flexibilității forței;*
- *conservarea resurselor locale;*
- *creșterea influenței comandantului forțelor NATO;*
- *utilizarea expertizei naționale specifice”¹.*

Ipotezele de lucru stabilite pentru realizarea cercetării noastre sunt următoarele:

a) NATO încurajează națiunile participante la activități militare în interiorul sau în afara propriului teritoriu național să reducă amprenta logistică din zona de desfășurare a acestora, prin utilizarea în comun de către mai multe state a unor capacități și aranjamente logistice multinaționale;

b) statele trimițătoare de trupe (Sending Nations – SNs) pot, în baza principiului cooperării dintre națiuni, să adopte una sau mai multe categorii de sprijin logistic multinațional pentru a completa nevoile de sprijin logistic care nu pot fi asigurate prin mijloacele proprii.

Pentru realizarea cercetării noastre și pentru validarea ipotezelor de lucru stabilite, am identificat următoarele *obiective*:

- prezentarea conceptului de *sprijin complex al națiunii gazdă*;
- cercetarea modului în care țara noastră poate acorda sprijin complex al națiunii gazdă;
- analizarea proiectelor de tip NSIP, EDI și EAS realizate în România;

¹ *NATO Logistics Handbook*, Brussels, NATO, 2012, p.81.

² AJP-4.5 (A) *Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*, Edition B, Version 1, Brussels,

- determinarea rolului acestor proiecte în acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă;
- tratarea mecanismului relațional realizat pentru acordarea sprijinului complex al națiunii gazdă;
- cercetarea modului în care utilizarea unor metode moderne ajută la îmbunătățirea acordării de sprijin complex al națiunii gazdă.

Astfel, bazându-se pe experiența acumulată de-a lungul timpului, NATO a dezvoltat anumite concepte și structuri militare specifice destinate furnizării simultane de sprijin logistic pentru forțele armate aparținând mai multor națiuni care participă la aceeași activitate militară în Zona de Operații Întrunite (ZOI).

Dintre acestea, cel mai des utilizate sunt: Acordurile încheiate pentru asigurarea de sprijin logistic mutual (Mutual Logistics Support Agreements – MLSAs), Națiunea cu rol de lider în acordarea de sprijin logistic (Logistic Lead Nation – LLN), Națiunea specializată în acordarea de sprijin logistic (Logistic Role Specialisation Nation – LRSN), Resursele aflate în Zona de Operații Întrunite (Resources in the JOA), Sprijinul logistic furnizat prin intermediul unei terțe părți (Third Party Logistic Support Services – TPLSS), *Sprijinul națiunii gazdă (Host Nation Support – HNS)* și Unitățile multinaționale destinate furnizării de sprijin logistic/medical integrat (Multinational Integrated Logistic/Medical Support Units – MILUs or MIMUs).

Sprijinul națiunii gazdă, noțiune specifică doctrinei NATO, a cărei definiție și ale cărei principii de aplicare sunt stipulate în AJP-4.5(B) (Allied Joint Host Nation Support Doctrine & Procedures) și în MC 334/2 (NATO Principles and Policies for Host Nation Support) este „*asistența militară și civilă oferită în timp de pace, criză sau conflict de către o națiune gazdă forțelor aliate și ale organizațiilor care sunt localizate, operează sau se află în tranzit pe teritoriul acelei națiuni*”².

² AJP-4.5 (A) *Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*, Edition B, Version 1, Brussels, NATO, May 2013, p.13.

În această teză de doctorat, am folosit denumirea, mult mai apropiată de realitatea existentă în zonele de desfășurare a activităților militare, de *sprijin complex al națiunii gazdă*.

Astfel, putem explica *motivația alegerii temei „Abordări relaționale privind proiectarea și acordarea sprijinului complex al națiunii gazdă pe teritoriul național”* ca fiind impusă de nevoia de a înțelege atât conceptul de *sprijin complex al națiunii gazdă*, cât și modul de acordare a acestui tip de sprijin logistic de către țara noastră, precum și a faptului că acesta reprezintă un factor important, care, în funcție de cerințele operaționale și de situația specifică, poate determina de o manieră hotărâtoare îndeplinirea misiunilor unei forțe multinaționale NATO participante la o activitate militară întrunită pe teritoriul național al României.

Actualitatea și unicitatea temei tratate pe parcursul elaborării acestei teze de doctorat reies, în principal, din:

- modul în care am realizat încadrarea, definirea și cercetarea aspectelor moderne referitoare la planificarea și acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă de către România;
- demonstrarea faptului că realizarea proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii naționale de tip NSIP, EDI și EAS contribuie în mod substanțial la acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă;
- utilizarea unor metode și concepte specifice *teoriei deciziei* pentru îmbunătățirea proceselor specifice de proiectare și de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă de către țara noastră.

Metodele și tehnicile principale utilizate pe parcursul cercetării științifice au fost: *documentarea bibliografică, documentarea directă asupra realității, analiza documentară, calculele matematice și analiza de conținut*, ceea ce a permis realizarea unei perspective clare asupra problematicii analizate.

În ceea ce privește restricțiile cercetării noastre, principala constrângere identificată a fost timpul relativ scurt avut la dispoziție pentru studierea și analizarea unei bibliografii vaste, care acoperă domeniile: științei militare, relațiilor

militare internaționale, legislației specifice NATO, teoriei deciziei și luării de decizii prin folosirea unor metode specifice managementului prin proiecte.

Considerăm că rezultatele cercetării pot fi valorificate în domeniul logistic, mai precis pot fi folosite atât pentru înțelegerea mai clară a ceea ce presupune conceptul de sprijin complex al națiunii gazdă, cât și pentru realizarea cu o eficiență sporită a proceselor specifice de proiectare și acordare a acestui tip de sprijin, destinat susținerii logistice a militarilor străini care participă la activitățile militare organizate pe teritoriul României.

Secțiunea cu concluzii și propuneri cuprinde precizări concrete privind aplicarea în practică a rezultatelor obținute.

În cadrul prezentei teze, cercetarea științifică a fost realizată pe parcursul a 3 capitole, astfel:

a) în Capitolul 1, *Abordări ale complexității actuale privind acordarea de sprijin al națiunii gazdă de către România*, structurat pe cinci subcapitole, am urmărit, în principal, definirea noțiunii de *sprijin complex al națiunii gazdă* și prezentarea modului și a condițiilor în care țara noastră poate oferi acest tip de sprijin logistic militarilor străini participanți la întreaga gamă de activități militare planificate a avea loc pe teritoriul țării noastre.

Pentru a determina motivele care au condus la apariția conceptului de sprijin complex al națiunii gazdă și la folosirea acestuia pentru asigurarea logistică a militarilor străini care participă la diverse activități militare pe teritoriul României, pe parcursul subcapitolului 1.1, denumit *Determinări ale provocărilor militare globale asupra acțiunilor militare multinaționale întrunite desfășurate pe teritoriul național*, am determinat modul în care, datorită provocărilor și amenințărilor existente în prezent în mediul de securitate internațional, s-a ajuns la legiferarea acțiunilor militare expediționare, am abordat cooperarea cu Statele Unite și integrarea țării noastre în mecanismul acțional al Alianței Nord-Atlantice și am particularizat această cercetare printr-o prezentare succintă a structurilor militare cu statut de comandamente NATO, existente în prezent pe teritoriul României.

În subcapitolul 1.2, *Definiri conceptuale ale sprijinului complex al națiunii gazdă în cadrul Alianței Nord-Atlantice*, am tratat atât viziunea NATO asupra sprijinului complex al națiunii gazdă, cât și abordarea românească a acestui domeniu funcțional al logisticii.

Pe parcursul subcapitolului 1.3, *Considerații privind încheierea înțelegerilor tehnice la nivel departamental în domeniul cooperării cu forțele armate aliene străine*, am cercetat modul în care este prevăzută în legislația națională încheierea *Înțelegerilor tehnice la nivel departamental în domeniul cooperării cu forțele armate străine care participă la activități militare pe teritoriul României* și am emis considerații proprii referitoare la încheierea *Aranjamentelor privind acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă* de către țara noastră.

În cadrul subcapitolului 1.4, *Elemente specifice acordării de sprijin complex al națiunii gazdă*, am tratat bunurile și serviciile pe care țara noastră le poate oferi militarilor străini pe timpul participării acestora la activități militare pe teritoriul României și facilitățile și documentele naționale specifice acordării de sprijin complex al națiunii gazdă, pe care le-am particularizat prin analizarea facilităților, zonelor și categoriilor de sprijin logistic convenite a fi acordate de către țara noastră forțelor armate aparținând Statelor Unite ale Americii și am determinat care sunt tendințele moderne în acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă de către țara noastră.

În subcapitolul 1.5, *Modalități actuale de rambursare a transferurilor de sprijin logistic, bunuri și servicii, acordate ca sprijin complex al națiunii gazdă de către România*, am tratat modul în care poate fi făcută finanțarea activităților militare desfășurate de forțele armate străine pe teritoriul României, facilitățile acordate și restricțiile impuse acestor forțe, precum și modalitățile de plată a transferurilor de sprijin complex al națiunii gazdă de către țara membră sau parteneră a Alianței Nord-Atlantice care a beneficiat de acest tip de sprijin logistic din partea țării noastre.

b) în Capitolul 2, *Elemente ale concretizării proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă*, cercetarea științifică a fost realizată pe parcursul

a trei subcapitole, iar obiectivele principale urmărite în cursul cercetării științifice efectuate au fost: cercetarea proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii destinate apărării, realizate cu ajutorul fondurilor de tip NSIP, EDI și EAS, și determinarea importanței acestor proiecte în acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă de către România.

Pentru a determina rațiunile care au stat la baza apariției acestora și obiectivele urmărite prin realizarea proiectelor complexe de tip NSIP, EDI și EAS, pe parcursul subcapitolului 2.1, *Determinări ale proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii destinate apărării pe teritoriul național*, am tratat elementele specifice susținerii misiunilor NATO, am făcut un scurt istoric al evoluției proiectelor de acest tip, am determinat necesitatea acestora și am determinat procedurile care trebuie urmate pentru implementarea lor în România.

În subcapitolul 2.2, *Acțiuni ale concretizării proiectelor complexe de modernizare a infrastructurii de tip NSIP, EDI și EAS*, am elaborat considerații privind procesele de fundamentare și implementare a proiectelor complexe de tip NSIP, EDI și EAS, am tratat evoluția finanțării acestor proiecte de către NATO și de către SUA, am determinat prioritățile acestor proiecte complexe, am analizat principiul NATO *Over and Above* și am particularizat cercetarea prin tratarea Pachetelor de Capabilități (Capability Packages – CPs).

În cadrul subcapitolului 2.3, *Direcții de acțiune de urmat în vederea îmbunătățirii infrastructurii naționale prin implementarea proiectelor NATO, de tip NSIP, și a proiectelor SUA, de tip EDI și EAS, pe teritoriul național*, am determinat măsurile care trebuie luate pentru atingerea obiectivelor naționale care privesc infrastructura destinată apărării, direcțiile de acțiune care trebuie urmate în vederea îmbunătățirii acestei infrastructuri și am identificat coordonatele adecvate facilitării implementării proiectelor de tip NSIP, EDI și EAS în România;

c) am organizat Capitolul 3, *Mecanismul relațional privind proiectarea și acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă pe teritoriul național*, pe 3 subcapitole, iar cercetarea științifică efectuată pe parcursul elaborării acestuia a avut două obiective principale: analiza mecanismului relațional care stă la baza

proiectării și acordării acestui tip de sprijin logistic și cercetarea modului în care utilizarea unor metode moderne poate contribui la îmbunătățirea proceselor de proiectare și de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă.

În subcapitolul 3.1, *Considerații teoretice privind procesul managerial specific proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă*, am determinat etapele obligatorii care trebuie parcurse și situațiile care conduc la acordarea acestui tip de sprijin și am emis considerații despre sistemul național de management destinat acordării de sprijin complex al națiunii gazdă.

În cadrul subcapitolului 3.2, *Determinări organizatorice, decizionale și informaționale adecvate proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă*, am detaliat acțiunile precursoare și factorii inițiatori ai acordării de sprijin complex al națiunii gazdă, am tratat modul de organizare a proceselor specifice și fundamentarea deciziilor luate în acest scop și am cercetat fluxurile informaționale care trebuie parcurse în vederea proiectării și acordării acestui tip de sprijin logistic de către țara noastră.

Pe parcursul subcapitolului 3.3, *Studii de caz: utilizarea unor metode moderne adecvate perfecționării proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă*, am abordat decizia și clasele tipologice de decizii, am făcut unele concretizări ale aplicării metodei arborelui decizional, metodei drumului critic și tehnicii de evaluare și revizuire a programului, am determinat avantajele și dezavantajele utilizării acestor tehnici și, prin folosirea metodei comparației, am determinat care dintre metodele tratate în această teză este mai simplu de aplicat și are o eficiență mai mare atunci când este utilizată în situațiile specifice de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă de către România.

CONCLUZII ȘI PROPUNERI

Practica militară a ultimilor ani a arătat faptul că acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă reprezintă un factor important în orice activitate militară și este o soluție de creștere a eficienței asigurării sprijinului logistic. În opinia

noastră, furnizarea de sprijin complex al națiunii gazdă trebuie adaptată permanent la evoluția în timp și spațiu a respectivei activității militare.

Principala concluzie, rezultată în urma cercetării științifice efectuate pe parcursul elaborării prezentei teze, este că succesul unei activități militare poate fi determinat în mod hotărâtor de calitatea, de cantitatea și de promptitudinea executării procesului de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă militarilor din cadrul forțelor militare vizitatoare de către țara noastră, în calitate de națiunea gazdă.

În opinia noastră, cercetarea științifică, făcută asupra domeniilor potențiale de acordare a acestui tip de sprijin logistic și asupra elementelor naționale destinate acordării de sprijin complex al națiunii gazdă a dovedit că oferta națională, materializată prin intermediul celor două documente specifice: Catalogul capabilităților românești destinate sprijinului națiunii gazdă (ROU-HNS CAPCAT) și Baza de date HNS a României (ROU-HNS DB), acoperă foarte bine spectrul transferurilor de sprijin logistic necesare forțelor armate străine în vederea participării la activitățile militare care au loc pe teritoriul național.

Totuși, considerăm că acest sprijin complex al națiunii gazdă trebuie acordat doar în funcție de disponibilitatea bunurilor și serviciilor solicitate existente la fața locului și doar dacă, prin acordarea acestui sprijin, nu sunt afectate respectarea angajamentele asumate și capacitatea de îndeplinire a misiunilor primite de Armata României.

Este necesar ca procesele de păstrare în condiții de funcționalitate, cele de modernizare a capabilităților militare existente și cele de construire a unor capabilități militare noi să se desfășoare doar cu utilizarea în mod eficient a resurselor avute la dispoziție și prin stabilirea exactă a priorităților naționale.

Considerăm că implementarea în România a proiectelor complexe de tip NSIP, EDI și EAS oferă flexibilitate și sporesc capacitatea de luptă a țării noastre, a țărilor aliate și a forțelor SUA dislocate pe teritoriul României.

Din punctul nostru de vedere, sistemul de management destinat acordării de sprijin complex al națiunii gazdă de către România este un sistem funcțional,

constituit în conformitate cu cerințele și cu doctrina NATO, iar proiectarea și acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă de către țara noastră se face în conformitate cu strategia și cu documentele specifice NATO.

Atribuția principală a tuturor comandanților militari din orice domeniu de activitate și de la orice nivel ierarhic este *luarea deciziilor*, prin acest proces urmărindu-se realizarea unei corelări permanente a obiectivelor propuse cu resursele avute la dispoziție.

În opinia noastră, prin utilizarea unor instrumente moderne de management al proiectului pot fi identificate măsurile care trebuie luate în vederea reducerii duratelor activităților critice din cadrul proceselor specifice proiectării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă pe teritoriul național, ceea ce conduce la *concluzia finală*, reieșită în urma cercetării științifice, realizată pe parcursul acestei teze, și anume că luarea deciziilor în timpul proceselor specifice de proiectare și de acordare de sprijin complex al națiunii gazdă se realizează cel mai simplu și mai eficient prin intermediul *metodei arborelui decizional*.

În vederea ridicării calității proceselor specifice de proiectare și de furnizare de sprijin complex al națiunii gazdă de către structurile logistice din Armata României, avem următoarele *propuneri*:

- a) alocarea de către țara noastră de fonduri suficiente pentru modernizarea, mărirea și păstrarea în condiții corespunzătoare a capacităților proprii destinate acordării de sprijin complex al națiunii gazdă și a celor necesare pentru participarea la apărarea colectivă a tuturor țărilor membre ale NATO, în special a elementelor de infrastructură critică destinată apărării comune și pentru derularea, în continuare, a unor programe complexe de modernizare a tuturor componentelor infrastructurii strategice;
- b) infrastructura de transport existentă să fie modernizată și să fie construite noi elemente de infrastructură critică, în conformitate cu nevoile strategice proprii și cu cerințele identificate în cadrul Procesului de Planificare a Apărării în NATO (NDPP);

- c) adoptarea unor noi reglementări legislative în domeniul imobiliar care să prioritizeze fundamentarea și implementarea proiectelor complexe de tip NSIP, EDI, EAS sau a altor proiecte de același tip;
- d) respectarea, în continuare, a angajamentelor financiare, asumate de România în urma aderării la Programul NATO de Investiții în Securitate;
- e) pentru a le conferi acestora un caracter integrat, fiecare port și aeroport identificat ca SPOD/E, respectiv APOD/E trebuie să fie dotat cu facilități corespunzătoare destinate cazării, hrănirii, spațiilor de lucru, depozitării, mentenanței, alimentării cu combustibili, asistenței medicale, serviciilor de transport personal etc.;
- f) infrastructura strategică să fie protejată eficient, obiectiv care va conduce atât la combaterea riscurilor determinate de eventuale acțiuni ostile, cât și la înlăturarea posibilelor efecte ale unor eventuale dezastre naturale;
- g) simplificarea normelor de aplicare a reglementărilor fiscale referitoare la scutirile de taxe și de impozite, aplicate forțelor vizitatoare care participă la activități militare în țara noastră (care sunt, în prezent, destul de dificil de urmat, din cauza faptului că este necesar un număr destul de mare de documente justificative – declarații, certificate, formulare), prin reducerea numărului de documente justificative necesare obținerii acestor scutiri;
- h) înființarea la toate nivelurile din Armata României a unor structuri dedicate planificării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă, acestea să cuprindă posturi care să acopere toate domeniile reprezentative ale logisticii, iar personalul care încadrează aceste structuri să fie instruit pe linie de specialitate prin intermediul unor cursuri de pregătire în domeniul planificării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă, organizate în cadrul Universității Naționale de Apărare, a Școlii de Aplicație pentru Logistică sau a organismelor NATO de specialitate (NSPA);

- i) intensificarea procesului de standardizare NATO în domeniul logistic, în special prin continuarea acceptării și implementării standardelor NATO în domeniile planificării și acordării de sprijin complex al națiunii gazdă;
- j) constituirea unui sistem informațional, care, în special prin intermediul utilizării sistemelor informatice de comandă și control (C2) și de management al resurselor de apărare, să conducă la luarea celor mai eficiente decizii operaționale și administrative și la transmiterea acestora către trupe în timp real;
- k) desemnarea și dimensionarea structurilor desemnate pentru acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă necesar forțelor armate străine participante la o anumită activitate militară să fie făcută în așa fel încât să asigure strict termenii și condițiile stabilite prin Declarațiile de Cerințe (SORs) specifice respectivei activități militare, iar alocarea resursele planificate pentru acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă să fie făcută exact în limitele planificate;
- l) folosirea metodelor moderne, specifice managementului prin proiecte, tratate în această teză de doctorat – în special *metoda arborelui decizional*, recomandată pentru simplitatea utilizării – pentru proiectarea și acordarea de sprijin complex al națiunii gazdă în amplele activități militare care vor avea loc, în viitor, pe teritoriul țării noastre.

La final, considerăm că *obiectivul principal* al cercetării științifice, stabilit la începutul elaborării acestei teze de doctorat, și anume abordarea aspectelor referitoare la proiectarea și acordarea sprijinului complex al națiunii gazdă pe teritoriul național, *a fost îndeplinit*.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ**1. LEGI, ORDONANȚE ȘI HOTĂRÂRI DE GUVERN**

- ****Constituția României*, Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 767, București, 2003, cota 71363.
- ****Carta Albă a Apărării României pentru perioada 2015-2019*, București, 2015.
- ****Legea nr. 45 din 1 iulie 1994 privind apărarea națională a României*, Monitorul Oficial al României, nr.17, București, 1994.
- ****Legea nr. 23 din 10 aprilie 1996 pentru ratificarea Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor și a protocolului adițional, încheiate la Bruxelles la 19 iunie 1995*, Monitorul Oficial al României, nr. 82, București, 1996.
- ****Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003 privind Codul Fiscal al României, cu modificările și completările ulterioare*, Monitorul Oficial al României, nr. 927, București, 2003.
- ****Legea nr. 362, din 8 septembrie 2004, pentru aderarea României la Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951, și la Protocolul privind statutul comandamentelor militare internaționale, înființate în temeiul Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Paris la 28 august 1952*, Monitorul Oficial al României, nr. 845, București, 2004.
- ****Legea nr. 268/2006 pentru ratificarea Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României*, Monitorul Oficial al României, nr. 585, București, 2006.
- ****Legea nr. 346, din 21 iulie 2006, privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării*, Monitorul Oficial al României, nr. 654, București, 2006.

- ****Legea nr. 291, din 2 noiembrie 2007, privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României*, republicată, Monitorul Oficial al României, nr. 758, București, 2007/ Monitorul Oficial al României, nr. 321, București, 2014.
- ****Legea nr. 294, din 2 noiembrie 2007, privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate*, Monitorul Oficial al României, nr. 762, București, 2007.
- ****Legea nr. 10, din 28 februarie 2014, pentru modificarea și completarea Legii nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate*, Monitorul Oficial al României, nr. 157, București, 2014.
- ****Legea nr. 167/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării*, Monitorul Oficial al României, nr. 559, București, 2017.
- ****Hotărârea Guvernului României nr. 1035, din 28 august 2003, pentru stabilirea responsabilităților privind coordonarea unitară a deplasării forțelor armate române și străine pe teritoriul României*, Monitorul Oficial al României, nr. 647, București, 2003.
- ****Hotărârea Guvernului României nr. 1374, din 26 august 2004, privind procedura de încheiere a înțelegerilor tehnice în domeniul cooperării cu forțele armate străine*, Monitorul Oficial al României, nr. 830, București, 2004.
- ****Hotărârea Guvernului României nr. 715, din 17 iunie 2009, privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului României nr. 1035/2003 pentru stabilirea responsabilităților privind coordonarea unitară a deplasării forțelor armate române și străine pe teritoriul României*, Monitorul Oficial al României, nr. 431, București, 2009.
- ****Hotărârea Guvernului României nr. 806, din 15 iulie 2009, privind organizarea și funcționarea Comisiei interministeriale pentru legătura cu forțele armate străine*, Monitorul Oficial al României, nr. 545, București, 2009.

- ****Hotărârea Guvernului României nr. 93, din 13 martie 2013, pentru aprobarea Acordului dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Departamentul Apărării din Statele Unite ale Americii privind achizițiile și serviciile reciproce (US-ROU-02), semnat la București, la 28 noiembrie 2012, și la Stuttgart, la 5 decembrie 2012, Monitorul Oficial al României, nr. 161, București, 2013.*
- ****Hotărârea Guvernului României nr. 1078, din 11 decembrie 2013, privind înființarea Centrului de coordonare pentru asigurarea sprijinului națiunii-gazdă pe timpul intrării, staționării, desfășurării de operațiuni și tranzitării teritoriului României de către forțele armate străine și funcționarea acestuia la instituirea stării de urgență, de asediu, de mobilizare sau de război, Monitorul Oficial al României, nr. 825, București, 2013.*
- ****Ordinul nr. 4145, din 30 decembrie 2015, pentru aprobarea Normelor privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate, Monitorul Oficial al României, nr. 14, București, 2016.*
- ****Ordinul nr. 4146, din 30 decembrie 2015, pentru aprobarea Normelor privind aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și la art. X și XI din Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 26/2002, Monitorul Oficial al României, nr. 33, București, 2016.*
- ****Decretul nr. 890, din 28 iunie 2006, privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României, semnat la București la 6 decembrie 2005, Monitorul Oficial al României, nr. 585, București, 2006.*

2. REGULAMENTE, INSTRUCȚIUNI, MANUALE ȘI PUBLICAȚII MILITARE

2.1 Interne

- ****Doctrina forțelor aeriene*, București, 2000.
- ****Ordinul nr. M 78/2004 privind organizarea, pregătirea și funcționarea echipelor de legătură în aeroporturile de debarcare/îmbarcare și porturile maritime de debarcare/ambarcare*, București, 2004.
- ****Doctrina pentru operații a forțelor aeriene*, București, 2005.
- ****Memorandum de înțelegere între Guvernul României și Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa și Comandamentul Suprem Aliat pentru Transformare privind acordarea sprijinului națiunii gazdă pentru executarea operațiilor și exercițiilor NATO*, semnat la Mons, Belgia, la 6 aprilie 2006 și 10 aprilie 2006.
- ****L-2, Manualul conducerii sprijinului logistic în operații întrunite*, București, 2007.
- ****L-26, Manualul privind proceduri standard NATO pentru asistența logistică reciprocă*, București, 2009.
- ****Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 102/2010.
- ****Doctrina Armatei României*, București, 2012.
- ****Concepția privind conducerea structurii de forțe a Armatei României*, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-86/2014.
- ****Dispoziția SMG-89, din 24.11.2009, privind organizarea și funcționarea programului NATO de investiții în securitate - NSIP în Statul Major General și în unitățile militare din subordine*, București, 2009.
- ****Dispoziția SMG-22, din 22.02.2010, „Metodologia de monitorizare a procesului de implementare a proiectelor programului NATO de investiții în securitate – NSIP în Ministerul Apărării Naționale”*, București, 2010.

- ****Concepția și procedurile generale privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă pentru recepția, staționarea și continuarea deplasării forțelor armate străine participante la operațiuni pe teritoriul național*, București, 2015.
- ****Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019 – “O Românie puternică în Europa și în lume”*, București, 2015.

2.2 NATO

- *** *The North Atlantic Treaty* (1949), disponibil online la: http://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/stock_publications/20120822_nato_treaty_en_light_2009.pdf
- ****AJP-4 (A) Allied Joint Logistic Doctrine*, Brussels, NATO, December 2003.
- ****MC 334/2 - NATO Principles and Policies for Host Nation Support (HNS)*, Brussels, NATO, 2004.
- ****BI-SC Agreed Capability Codes and Capability Statements*, nr. NU0053/14.10.2011.
- ****NATO Logistics Handbook*, Brussels, NATO, 2012.
- ****AJP-4.5 (A) Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*, Edition B, Version 1, Brussels, NATO, May 2013.
- ****MC 319/3, NATO Principles and Policies for Logistics*, Brussels, NATO, 2014.
- ****MC 319/3, NATO Principles and Policies for Logistics*, Brussels, NATO, 2014.
- ****50 YEARS OF INFRASTRUCTURE. NATO Security Investment Programme is the sharing of roles, risks, responsibilities, costs and benefits* – commemorative publication issued to celebrate the 50th anniversary of NATO's Infrastructure Committee on 15 May 2001, Editorial Board: Drawn from Members of the Infrastructure Committee and Design and Layout: NATO Graphics Studio.
- ****STANAG 2034 CSS NATO Standard Procedures for Mutual Logistic Assistance*.

2. LUCRĂRI DE AUTORI ROMÂNI

- ALEXANDRESCU, Grigore, VĂDUVA Gheorghe, *Infrastructuri critice. Pericole, amenințări la adresa acestora. Sisteme de protecție*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.
- ALEXANDRESCU, Grigore, BĂHNĂREANU, Cristian, *Operații militare expediționare*, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2007.
- CERNĂIANU, Adrian, Considerații privind acordarea Sprijinului Națiunii Gazdă, *Buletinul Universității Naționale de Apărare “Carol I”* nr. 3/2004, București, 2004.
- DRAGOMIR, Florentina-Loredana, Eficientizarea acțiunilor militare utilizând teoria grafurilor, *Buletinul Universității Naționale de Apărare “Carol I”*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2017.
- GLODARENCO, Răzvan, Managementul informațional – instrument modern de conducere a organismului militar, *Revista comunicațiilor și informaticii* nr. 2/2013, București.
- GRIGORESCU, Adriana, *Managementul proiectelor*, Editura Uranus, București, 2007.
- MĂRĂCINE, Virginia, *Decizii manageriale. Îmbunătățirea performanțelor decizionale ale firmei*, Editura Economică, București, 1998.
- MINCULETE, Gheorghe, *Marketingul aprovizionărilor militare*, București, Editura Sylvi, București, 1999.
- MINCULETE, Gheorghe, *Elemente de management al sprijinului logistic*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005.
- MINCULETE, Gheorghe, Sprijinul Națiunii Gazdă – obiectiv prioritar al logisticii armatei. Capabilități și facilități logistice ce pot fi puse la dispoziția forțelor NATO, *vol. Logistica militară, Transformare și remodelare*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.
- MINCULETE, Gheorghe, RĂPAN, Daniela, ”Approaches on Current Risks and Threats to the International Security Environment”, *Science and Military*, no. 2

(Volume 7)/2012, Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik, Slovak Republic.

- MINCULETE, Gheorghe, RĂPAN Daniela, „Unele abordări ale corelației spațiu–timp–tehnologie specifice războiului viitorului”, *Impact Strategic* nr. 1 (42)/2012.

- MINCULETE, Gheorghe, *Abordări moderne ale managementului logistic*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2015.

- MUREȘAN Mircea, VĂDUVA Gheorghe, *Strategia de parteneriat, parteneriatul strategic*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005.

- PÎNZARIU, Sorin, *Aspecte generale privind principiile acordării de către România a Sprijinului națiunii-gazdă*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007.

- PÎNZARIU, Sorin, ILIUȚĂ, Aurel, Nivelurile sprijinului logistic în operațiile multinaționale conduse de ONU, *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”*, București, martie, 2015.

- POPA, Vasile, *Sprijinul națiunii-gazdă*, Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.

- RIZEA, Marian, ENĂCHESCU, Daniela, NEAMȚU-RIZEA, Cristiana, *Infrastructuri critice*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.

- VERBONCU, Ion, ZALMAN, Michael, *Management și performanțe*, Editura Universitară, București, 2005.

- VERBONCU, Ion, APOSTU, Caius-Mihai, GOGÎRNOIU, Denis Mugurel, ZALMAN, Michael, *Management: eficiență, eficacitate, performanțe*, Editura Universitară, București, 2014.

4. SURSE WEB

<https://www1.agerpres.ro/externe/2017/05/29/sua-pentagonul-propune-o-majorare-semnificativa-a-fondurilor-alocate-apararii-flancului-estic-al-nato-14-17-48>

<https://www.agerpres.ro/politic/2018/04/24/interviu-hodges-cepa-avem-nevoie-sa-imbunatatiti-infrastructura-la-saber-guardian-am-avut-echipament-blocat-doua-luni--96817>

<https://www.agerpres.ro/politica/2018/12/19/csat-a-aprobat-conceptul-de-constituire-pe-teritoriul-romaniei-a-comandamentului-corpului-multinational-de-sud-est--230704>

<https://www.agerpres.ro/social/2018/11/15/mapn-a-fost-declarata-capacitatea-finala-a-comandamentului-brigazii-multinationale-sud-est--211766>

<https://www.caleaeuropeana.ro/interviu-ministrul-apararii-mihai-fifor-romania-a-cerut-sa-gazduiasca-unul-dintre-noile-comandamente-nato/>

<https://www.caleaeuropeana.ro/romania-si-nato-cu-un-pas-mai-aproape-de-infiintarea-corpului-multinational-sud-est-pe-teritoriul-tarii-noastre-ministrul-mihai-fifor-o-initiativa-importanta-pentru-securitate-la-marea-neagra/>

http://comptroller.defense.gov/Portals/45/Documents/defbudget/fy2019/budget_justification/pdfs/11_NATO_Security_Investment_Program/FY19_NSIP_J-Book_Final.pdf

<https://www.defense.gov/News/Article/Article/631573/european-activity-set-to-begin-forward-positioning>

https://www.defenseromania.ro/nato-romania-va-avea-un-comandament-de-trei-stele_592303.html

<https://www.globalsecurity.org/military/agency/army/eas.htm>

<http://www.jurnalulolteniei.ro/2018/11/16/brigada-multinationala-din-craiova-complet-operational/>

<https://www.licitatie-publica.ro/licitatii/proiect-nsip-3hq35001-%E2%80%93-adaptarea-facilitatilor-pentru-cartiruirea-pe-timp-de-pace-a-modului-dislocabil-de-comunicatii-nato-dcm?uuid=b5f6dd58-4780-11e5-ae8-002655ffd6c8>

http://www.mpt.upt.ro/doc/curs/gp/Managementul_proiectelor/Cap3.pdf

<http://www.nato.int> (<http://www.act.nato.int/nsip>)

https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2015_09/20150901_150901-factsheet-nfiu_en.pdf

https://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_151504.htm?selectedLocale=en

<https://www.nato.mae.ro/node/1014>

<http://www.nfiu.ro/despre>

http://www.obiectiv.info/sua-trimite-armament-greu-in-romania-250-de-tancuri-si-vehicule-de-lupta-bradley_76705.html#n

http://www.mapn.ro/evenimente/uploads/pdf/20161007_115124_dfd62b1ce91d4670da6903dc7b5a7df1.pdf

<http://ue.eu.int>

<https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/romania-fortata-de-nato-sa-construiasca-autostrazi-dar-nu-prin-moldova--186265.html>

5. REVISTE

- *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”*, colecția din anii 2006-2018.

- *Gândirea Militară Românească*, colecția din anii 2007-2018.

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- *Dicționarul explicativ al limbii române*, Editura Academiei, ediția a II-a, București, 1996.

- *Carta Națiunilor Unite* http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/carta_natiunilor_unite

ABREVIERI

Expresie	Engleză	Română
ABCT	Armored Brigade Combat Team -	Echipă de luptă de tip Brigadă de Tancuri
ACO	Allied Command Operations	Comandamentul Aliat pentru Operații
ACT	Allied Command Transformation	Comandamentul Aliat pentru Transformare
AEW	Airborne Early Warning	Avertizare Aeriană Timpurie
AGS	Airborne Ground Surveillance	Supraveghere Aeriană de la Sol
APF	Advanced Planning Funds	Fonduri planificate în avans
APOD/E	Aerial Ports of Debarcation/ Embarkation	Aeroporturi de debarcare/îmbarcare
AWS	Analysis Worksheet	Fișa cu Datele de Analiză
BD HNS SMap	-	Baza de date referitoare la amplasarea și caracteristicile tehnico- tactice ale obiectivelor de infrastructură puse la dispoziție pe linia sprijinului complex al națiunii gazdă
Bi-SC 85-1	-	Directiva NATO a Pachetelor de Capabilități
BMDA	Ballistic Missile Defense Agreement	Acordul de apărare împotriva rachetelor balistice
C2	Command & control	Comandă & control
C4ISR	Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance	Comandă, control, comunicații, supraveghere și cercetare
CC-SMap-HNS	-	Comitetul de coordonare a sprijinului națiunii gazdă al Statului Major al Apărării

Expresie	Engleză	Română
CILFAS	-	Comisia interministerială pentru legătura cu forțele armate străine
CJTF	Combined Joint Task Force	Forța întrunită și combinată desemnată să execute o anumită activitate militară
CNIÎ	-	Centrul Național de Instruire Întrunită
CNMC	-	Centrul Național Militar de Comandă
COFFA	Certificate of Final Financial Acceptance	Certificatul de acceptare financiară finală
COR	Concept of Requirements	Concepția Cerințelor
CPs	Capability Packages	Pachete de Capabilități
CPM	Critical Path Method	Metoda drumului critic
CPO	Conflict Prevention Operations	Operații de prevenire a conflictului
CROs	Crisis Response Operations	Operații de răspuns la criză
CSAȚ	-	Consiliul Suprem de Apărare a Țării
DCA	Defense Cooperation Agreement	Acordul între România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României
DCM „E” NATO	Deployable Communications Module “E” NATO	Modulul „E” NATO de comunicații și informatică dislocabil
DOTMLPFI	Doctrine, Organization, Training, Materiel, Leadership, Personnel, Facilities and Interoperability	Doctrină, Organizare, Instruire, Materiale, Conducere, Personal, Facilități și Interoperabilitate
DPA	-	Directiva de planificare a apărării

Expresie	Engleză	Română
DPAPRI	-	Departamentul pentru politica de apărare, planificare și relații internaționale
DPIA	-	Direcția planificare integrată a apărării
DTM	Decision Tree Method	Metoda arborelui decizional
EAS	European Activity Set	Setul de activități pentru Europa
eFP	Enhanced Forward Presence	Prezența avansată consolidată
EDI	European Deterrence Initiative	Inițiativa europeană de descurajare
ERI	European Reassurance Initiative	Inițiativa de Reasigurare Europeană
EU / UE	European Union	Uniunea Europeană
FOC	Final Operating Capability	Capabilitatea Operațională Finală
HCOE	Humint Center of Excellence	Centrul de excelență NATO pentru pregătire în domeniul culegerii de informații din sursă umană
HNS	Host Nation Support	Sprijinul națiunii gazdă
HNS SPOC	Host Nation Support Single Point of Contact	Punct unic de contact pe linia sprijinului națiunii gazdă
HNSAs	Host Nation Support Arrangements	Aranjamente pentru acordarea de sprijin al națiunii gazdă
HNSREQ	HNS Request Letter	Cererea de sprijin a națiunii gazdă
HRO	Humanitarian Relief Operations	Operații de asistență umanitară
IBAN	International Board of Auditors for NATO	Comisia internațională a auditorilor pentru NATO
IC	Infrastructure Committee	Comitetul NATO pentru infrastructură
IC	Investment Committee	Comitetul NATO pentru investiții
IGO	Intergovernmental Organizations	Organizații interguvernamentale

Expresie	Engleză	Română
IOC	Initial Operating Capability	Capabilitatea Operațională Inițială
IS-NOR	International Staff of the NATO Office of Resources	Comitetul Internațional al Oficiului pentru Resurse al NATO
ISAF	International Security Assistance Force	Forța Internațională pentru Asistență de Securitate din Afganistan
JFAI	Joint Final Acceptance Inspection	Inspekția întrunită de acceptare finală
JFC	Joint Force Command	Comandamentul Forțelor Întrunite
JHNSSC	Joint HNS Steering Committee	Comitetul de Conducere Întrunit pentru asigurarea Sprijinului Națiunii Gazdă
JIA	Joint Implementation Arrangement	Aranjament de Implementare
LOC	Lines of communications	Linii de comunicație (rutiere și feroviare)
LOGFAS	Logistics Functional Area Services	Servicii din domeniul funcțional al logisticii
LRSN	Logistic Role Specialisation Nation	Națiunea specializată în acordarea de sprijin logistic
LLN	Logistic Lead Nation	Națiune cu rol de lider în acordarea de sprijin logistic
LoA	Letter of Agreement	Scrisoare de Acceptare
MApN	-	Ministerul Apărării Naționale
MC	NATO Military Committee	Comitetul Militar NATO
MILUs	Multinational Integrated Logistic support Units	Unitățile multinaționale destinate furnizării de sprijin logistic integrat
MIMUs	Multinational Integrated Medical support Units	Unitățile multinaționale destinate furnizării de sprijin medical integrat
MLSAs	Mutual Logistics Support Agreements	Acorduri încheiate pentru asigurarea de sprijin logistic mutual

Expresie	Engleză	Română
MMRs	Minimum Military Requirements	Cerințe Militare Minime
MN BDE SE	Multinational Brigade South East	Brigada Cadru Multinațională de Sud-Est
MNC-SE HQ	Multinational Corps South-East Headquarters	Comandamentul de Corp de Armată Multinațional de Sud-Est
MNC-NE HQ	Multinational Corps North-East Headquarters	Comandamentul de Corp de Armată Multinațional de Nord-Est
MND-SE HQ	Multinational Division South-East Headquarters	Comandamentul Diviziei Multinaționale de Sud-Est
MOU	Memorandum of Understanding	Memorandum de Înțelegere
NAC	North-Atlantic Council	Consiliul Nord-Atlantic
NATO	North Atlantic Treaty Organization	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
NATO SOFA	North Atlantic Treaty Organization Status of Forces Agreement	Acordul între Statele Părți ale Tratatului Atlanticului de Nord privind Statutul Forțelor
NMR	National Military Representative	Reprezentant militar național
NCIA or NCI Agency	NATO Communications and Information Agency	Agenția NATO pentru comunicații și informatică
NCSA	NATO CIS Services Agency	Agenția pentru servicii de comunicații a NATO
NDPP	NATO Defence Planning Process	Procesul de Planificare a Apărării în NATO
NFIU	NATO Force Integration Unit	Unitatea de Integrare a Forțelor NATO
NOA	Note of Adherence	Notă de Aderare
NSIP	NATO Security Investments Programme	Programul de Investiții în Securitate al NATO
NSPA	NATO Support and Procurement Agency	Agenția NATO de sprijin și achiziții
OAR	Operation Atlantic Resolve	Operația Atlantic Resolve

Expresie	Engleză	Română
OCO	Overseas Contingency Operations	Operații de Contingență în Străinătate
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
PBO	Peace Building Operations	Operații de construire a păcii
PEO	Peace Enforcement Operations	Operații de impunere a păcii
PERT	Program Evaluation and Review Technique	Tehnica de evaluare și revizuire a programului
PDS	Project Data Sheet	Fișa cu datele inițiale ale unui posibil proiect NSIP
PI	-	Plan de Implementare al proiectului NSIP
PIP	Capability Package Implementation Plan	Plan de Implementare a Pachetului de Capabilități
PKO	Peace Keeping Operations	Operații de menținere a păcii
PMO	Peace Making Operations	Operații de realizare a păcii
PSO	Peace Support Operations	Operații de sprijin a păcii
RAP	Readiness Action Plan	Planul de acțiune pentru ridicarea capacității de reacție a Alianței
RE SC	Real Estate Subcommittee	Subcomitetul româno-american pentru managementul problemelor imobiliare
RPOD/E	Rail Ports of Debarkation/Embarkation	Terminale de cale ferată folosite pentru debarcare/îmbarcare
RO-HNS-CAPCAT	Romanian HNS Capabilities Catalogue	Catalogul capabilităților românești destinate sprijinului națiunii gazdă
ROU-HNS-CC	-	Centrul de coordonare pentru asigurarea sprijinului națiunii gazdă pe timpul intrării, staționării, desfășurării de operațiuni și tranzitării teritoriului României

Expresie	Engleză	Română
ROU-HNS DB	Romanian HNS Data Base	Baza de date HNS a României
RPPB	Resource Policy and Planning Board	Comitetul pentru Politica și Planificarea Resurselor
RSOI	Reception, Staging, Onward Movement and Integration	Primirea, staționarea temporară, continuarea deplasării și integrarea forțelor
SACEUR	Supreme Allied Commander Europe	Comandantul Suprem al Forțelor Aliate din Europa
SAFR	Semiannual Financial Report	Raportul Financiar Semianual
SAP	Stand Alone Project	Proiect Singular
SC	Strategic Command	Comandament Strategic
SHAPE	Supreme Headquarters Allied Powers, Europe	Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa
SMAp	General Staff	Statul Major al Apărării
SMCFA	-	Statele Majore ale Categoriilor de Forțe ale Armatei
SN	Sending Nation	Națiune Trimițătoare de trupe
SOI	Statement of Intent	Declarația de intenție
SOR	Statement of Requirements	Declarație de cerințe
SPOD/E	Sea Ports of Debarkation /Embarkation	Porturi maritime de debarcare/îmbarcare
STANAG 2034 CSS NATO	Standard Procedures for Mutual Logistic Assistance	Proceduri Standard pentru Asistența Mutuală Logistică
STANAG 3113 ASSE	Provision of Support to Visiting Personnel, Aircraft and Vehicles	Furnizarea de sprijin pentru personalul, aeronavele și vehiculele vizitatoare
TA	Technical Arrangement	Acord Tehnic
TBCE	Type „B” Cost Estimate	Cost estimat de tip „B”
TCCE	Type „C” Cost Estimate	Cost estimat de tip „C”
tFP	Tailored Forward Presence	Prezența avansată adaptată

Expresie	Engleză	Română
TPLSS	Third Party Logistic Support Services	Sprijinul logistic furnizat prin intermediul unei terțe părți
US DoD	US Department of Defense	Departamentul Apărării SUA
US-ROU-02	-	Acordul dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii privind achizițiile și serviciile reciproce
USEUCOM	United States European Command	Comandamentul forțelor SUA din Europa
VJTF	Very High Readiness Joint Task Force	Forțe NATO cu un nivel de reacție foarte ridicat
VME	-	Valoarea medie așteptată a evenimentului
ZOI	-	Zona de operații întrunită